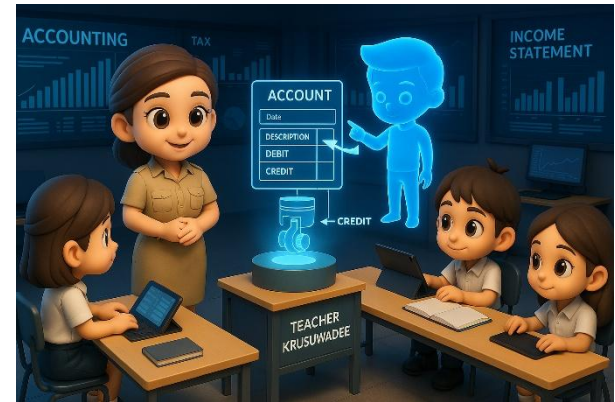

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หนี้สินไม่หมุนเวียน

สาระสำคัญ

การประกอบธุรกิจที่มีการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และดำเนินงานได้ดี มีการขยายกิจการในอนาคตจำเป็นต้องมีเงินทุนเพื่อมาใช้ในการบริหารงานเป็นการลงทุนระยะยาว ซึ่งการจัดหาเงินทุนของกิจการสามารถทำได้โดยระดมทุนจากผู้ถือหุ้นโดยจ่ายผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล หรืออาจจะหาเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนภายนอกด้วยการก่อหนี้ระยะยาวหรือหนี้สินไม่หมุนเวียนโดยจ่ายผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยจ่ายการก่อหนี้สินระยะยาวหรือไม่หมุนเวียนมีลักษณะที่แตกต่างจากหนี้สินหมุนเวียนในเรื่องของระยะเวลาในการชำระหนี้ คือ มีระยะเวลาการชำระหนี้คืนเกินกว่าหนึ่งปี

1. ความหมายและลักษณะของ หนี้สินไม่หมุนเวียน

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2563) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ของสภาวิชาชีพ
ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดไว้ว่า หนี้สินไม่หมุนเวียน จะเป็นไปตามเงื่อนไขที่ตรงกันข้ามกับหนี้สิน
หมุนเวียน ดังนี้

1

มีการชำระเกินกว่า
รอบระยะเวลาการดำเนินงาน
ตามปกติของกิจการ

2

วัตถุประสงค์เบื้องต้น
ไม่ได้มีไว้เพื่อค้า

3

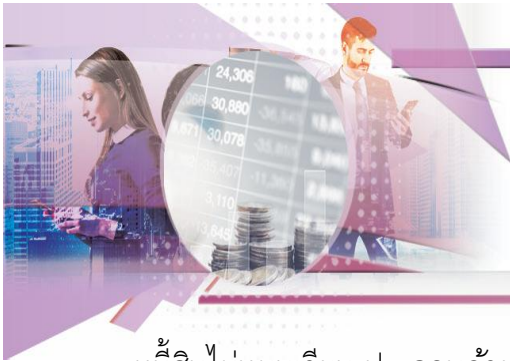
กำหนดชำระเกินกว่า
12 เดือน นับจากระยะเวลา
รายงาน

2. ความสำคัญของหนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียน เป็นทางเลือกของกิจการในการจัดหาเงินทุน มีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนเดียวที่กิจการสามารถทำได้ในขณะนั้น
2. มีต้นทุนต่ำกว่า
3. มีความได้เปรียบทางภาษี
4. ไม่ต้องมีผู้มีส่วนได้เสียหรือความเสี่ยงในกิจการเพิ่มขึ้น
5. ผู้ถือหุ้นมีโอกาสได้รับประโยชน์จากเงินลงทุนที่ถูกลง

3. ประเภทของหนี้สินไม่หมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียน ประกอบด้วย

1

หุ้นกู้หรือพันธบัตร

เงินกู้ยืมระยะยาว

2

3

ตัวเงินจ่ายระยะยาว

4. หุ้นกู้หรือพันธบัตร

4.1 ความหมายของหุ้นกู้หรือพันธบัตร

หุ้นกู้ (Bonds) หมายถึง กิจการกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอก โดยออกหุ้นกู้ไว้ให้เป็นหลักฐานกิจการจะจ่ายผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นกู้ในรูปของดอกเบี้ย ซึ่งหุ้นกู้จะมีกำหนดไถ่ถอนมากกว่า 1 ปี และเมื่อครบกำหนดไถ่ถอนแล้ว กิจการต้องนำเงินไปชำระคืนให้กับผู้ถือหุ้นกู้ เรียกว่า การไถ่ถอนหุ้นกู้พันธบัตร (Debenture) หมายถึง ตราสารทางการเงินที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมทุนจากนักลงทุน สถาบันทางการเงิน และประชาชนทั่วไป โดยถือว่าผู้ออกพันธบัตร

4. หุ้นกู้หรือพันธบัตร

4.2 ชนิดของหุ้นกู้

การออกหุ้นกู้มีหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับนโยบายและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในขณะนั้น กิจการจะนำหุ้นกู้ออกขายจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535 ได้กล่าวชนิดของหุ้นกู้ แบ่งได้หลายลักษณะ ดังนี้

4.2.1 หุ้นกู้ครบกำหนดชำระคราว

4.2.2 หุ้นกู้ครบกำหนดชำระเป็นงวด

4.2.3 หุ้นกู้ที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

4.2.4 หุ้นกู้ที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

4.2.5 หุ้นกู้ที่ระบุชื่อผู้ถือ

4.2.6 หุ้นกู้ที่ไม่ระบุชื่อผู้ถือ

4.2.7 หุ้นกู้ที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยจนกระทั่งถึง
ครบกำหนดไถ่ถอน

4.2.8 หุ้นกู้ชนิดไถ่ถอนก่อนครบกำหนด

4.2.9 หุ้นกู้แปลงสภาพ

วัน

4. หุ้นกู้หรือพันธบัตร

4.3 การจดทะเบียนหุ้นกู้ บริษัทผู้ออกหุ้นกู้ จะต้องจดทะเบียนหุ้นกู้ก่อนที่จะนำหุ้นกู้ออกจำหน่าย ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีรายละเอียดในรายการจดทะเบียนเกี่ยวกับหุ้นกู้ ดังนี้

1. จำนวนหุ้นกู้ที่สามารถออกจำหน่ายได้
2. ราคาตามมูลค่าของหุ้นกู้
3. อัตราดอกเบี้ยของหุ้นกู้และวันที่จ่ายดอกเบี้ย
4. ระยะเวลาไถ่ถอนหุ้นกู้
5. วิธีการไถ่ถอนหุ้นกู้

4. หุ้นกู้หรือพันธบัตร

4.4 การกำหนดราคาขายหุ้นกู้ มี 3 ราคา คือ

4.4.1 ราคาตามมูลค่าหุ้นกู้ เช่น หุ้นกู้มีมูลค่าหุ้นละ 100 บาท นำออกจำหน่ายในราคาหุ้นละ 100 บาท

4.4.2 ราคาสูงกว่ามูลค่าหุ้นกู้ เช่น หุ้นกู้มีมูลค่าหุ้นละ 100 บาท นำออกจำหน่ายในราคาหุ้นละ 130 บาท ดังนั้นจะมีผลต่างระหว่างราคาตามมูลค่าหุ้นกู้กับราคาจำหน่าย ผลต่างดังกล่าวเรียกว่าส่วนเกินมูลค่าหุ้นกู้

4.4.3 ราคาต่ำกว่ามูลค่าหุ้นกู้ เช่น หุ้นกู้มีมูลค่าหุ้นละ 100 บาท นำออกจำหน่ายในราคาหุ้นละ 80 บาท ดังนั้นจะมีผลต่างระหว่างราคาตามมูลค่าหุ้นกู้กับราคาจำหน่าย ผลต่างดังกล่าวเรียกว่าส่วนลดมูลค่าหุ้นกู้ (Discount on Bonds)

4. หุ้นหรือพันธบัตร

4.5 การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับหุ้น

4.5.1 การขายหุ้น 1) กรณีนำหุ้นออกจำหน่ายตรงกับงวดดอกเบี้ยของหุ้นราย

หลักการบันทึกบัญชี

รายการ	การบันทึกบัญชี		
กรณีที่ 1 ขายหุ้นในราคาเท่ากับราคาตามมูลค่า	เดบิต	เงินสด	xx
	เครดิต	หุ้น	xx
กรณีที่ 2 ขายหุ้นในราคาสูงกว่าราคาตามมูลค่า	เดบิต	เงินสด	xx
	เครดิต	หุ้น	xx
		ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	xx
กรณีที่ 3 ขายหุ้นในราคาต่ำกว่าราคาตามมูลค่า	เดบิต	เงินสด	xx
		ส่วนลดมูลค่าหุ้น	xx
	เครดิต	หุ้น	xx

5. เงินกู้ยืมระยะยาว

เงินกู้ยืมระยะยาว (Long-Term Liabilities) หมายถึง หนี้สินที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินระยะยาวจากบุคคลหรือสถาบันการเงินอื่นที่กำหนดชำระคืนเกินกว่าหนึ่งปี

หลักการบันทึกบัญชี

รายการ	การบันทึกบัญชี		
วันกู้ยืมเงิน	เดบิต	เงินสด/เงินฝากธนาคาร	xx
	เครดิต	เงินกู้ยืมระยะยาว	xx
วันชำระหนี้	เดบิต	เงินกู้ยืมระยะยาว	xx
		ดอกเบี้ยจ่าย	xx
	เครดิต	เงินสด/เงินฝากธนาคาร	xx

6. ตัวเงินจ่ายระยะยาว

เงินกู้ยืมระยะยาว (Long-Term Liabilities) หมายถึง หนี้สินที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินระยะยาวจากบุคคลหรือสถาบันการเงินอื่นที่กำหนดชำระคืนเกินกว่าหนึ่งปี

ตัวเงินจ่ายระยะยาว (Long-Term Notes Payable) หมายถึง ตัวเงินจ่ายที่มีกำหนดระยะเวลาชำระเงินเกินกว่า 1 ปี มีลักษณะเหมือนกับหุ้นกู้ในแง่ของวันครบกำหนด และอัตราดอกเบี้ยที่ระบุไว้แน่นอน การวัดมูลค่าของตัวเงินจ่ายใช้มูลค่าปัจจุบันของเงินต้นและดอกเบี้ยที่ต้องชำระในอนาคต ทำให้เกิดส่วนเกินหรือส่วนลดในตัวเงินจ่ายที่จะต้องตัดตามอายุของตัวเงินจ่าย ตัวเงินจ่ายไม่มีการแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ กิจกรรมออกตัวเงินระยะยาวในกรณีซื้อสินทรัพย์ที่มีราคาสูง

6. ตัวเงินจ่ายระยะยาว

6.1 กรณีตัวเงินจ่ายชนิดไม่มีดอกเบี้ย

ตัวเงินจ่ายชนิดไม่มีดอกเบี้ย จะมีอัตราดอกเบี้ยแฝงอยู่ กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยที่ทำให้จำนวนเงินที่จะได้รับ ณ วันออกตัว จะเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของเงินต้นที่ต้องจ่ายในอนาคต ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของตัวเงินจ่ายระยะยาวชนิดไม่มีดอกเบี้ย เพื่อหาส่วนเกินหรือส่วนลดมูลค่าในตัวเงินจ่ายที่ต้องตัดบัญชีไปยังดอกเบี้ยจ่ายตามอายุของตัวเงินจ่าย และแสดงรายการในงบการเงิน

6. ตัวเงินจ่ายระยะยาว

6.2 กรณีออกตัวเงินจ่ายชนิดมีดอกเบี้ย

ในกรณีที่กิจการออกตัวเงินจ่ายชนิดมีดอกเบี้ย และดอกเบี้ยตัวเงินจ่ายไม่เท่ากับดอกเบี้ยที่แท้จริงตามท้องตลาด กิจการต้องคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของตัวเงินจ่ายระยะยาวชนิดมีดอกเบี้ย เพื่อหาส่วนเกินหรือส่วนลดมูลค่าในตัวเงินจ่ายที่ต้องตัดบัญชีไปยังดอกเบี้ยจ่ายตามอายุของตัวเงินจ่าย และแสดงรายการในงบการเงิน